

forudsatte Maade — „saa vil det jo ogsaa i Consequents af den Tanke, som ligger til Grund for den her foreslaaede Estergivelse, staae til den kommende Tid aldeles at frigjøre Communen for al videre Gjældsforpligtelse til Staten;“ men det er jo almindeligt erkjendt, at det ikke kommer an paa at hjælpe eller at ville hjælpe, men at det kommer an paa at hjælpe i rette Tid, og jeg tvivler meget paa, at det, der nu kan opnaaes, nemlig et Laan for Sæby Commune, hvis den bliver ganske befriet for sin Gjæld til Staten, vil kunne opnaaes, naar man, saa at sige, fremdeles lader et om end mindre langt Damoklessværd hænge over Hovedet paa den. Det forekommer mig ogsaa, at Udvalget saameget lettere maa kunne slutte sig til denne Tanke, som det selv har antydet, at det endog kunde være muligt, at Communen ikke kunde komme ud af det med det Laan paa 10,000 Rb., som den troer at have Udsigt til at faae, naar den bliver ganske befriet for sin Gjæld til Staten; thi den, der gav Communen dette første Laan paa 10,000 Rb., maatte jo saa ved et yderligere Laan vige tilbage for Statens Fordring paa de 10,000 Rb., thi det er jo kun for et Laan paa 10,000 Rb., at Staten skal træde tilbage. Det er kun for det Laan paa 10,000 Rb., som det er stillet Communen i Udsigt at kunne faae, at det er Meningen, at Staten, naar den beholder sin Forskrivning paa 10,000 Rb., nu skal træde tilbage; dette er Udvalgets egen Tanke i Bestænkningen. Men det er dog aldeles klart, og det maa den, der troer at Communen vil behøve mere end 10,000 Rb., ogsaa kunne indsee, at Ingen vil indlade sig paa at laane den en saadan Sum under den Forudsætning, at den kan komme til at behøve mere og da vil banke paa samme Dør, uden at give samme Fortrinsret. Jeg troer, at det vil være til Nytte og Gavn, ikke blot for den enkelte Commune, men for Virksomheden i det Hele, at man ganske estergiver Gjælden. — Men ogsaa fra Finantsernes Standpunkt kan jeg ikke nægte, at jeg høiligt

vilde ønske, at man kunde slaae en Streg over alle den Slags Activer, der nærmere besete ved Lyset, ere æqval Mul. Enten man har en Forskrivning paa Sæby Commune paa 61,000 Rb. eller paa 25,000 Rb. eller paa 10,000 Rb., troer jeg dog, at de Allerfleste ville være enige om, at det er en Post, som ikke betyder Noget, men som kun skal overføres fra det ene Aar til det andet. Jeg troer derfor virkelig, at man, naar man i det Hele vil gaae ind paa at lette Sæbys Forhold og berede denne lille By en bedre Fremtid, skal estergive den hele Gjæld. Det ærede Medlem, som havde Drødet før mig, har allerede paaviist, at en saadan Sums Estergivelse ikke er uden foregaaende Exempel, og jeg tvivler paa, at der — jeg siger, at det er en Bykke for os — kan paavises mange Communer her i Landet, der ere i en saa hjælpeløs Tilstand som Sæby.

Tobiesen: I det jeg ganske skal slutte mig til det af flere ærede Medlemmer stillede principale Forslag, skal jeg kun tillade mig at fremhæve en efter mit Begreb ikke ganske uvæsentlig Mangel ved Lovforslaget, baade som det foreligger fra det andet Thing, og efter den Forandring, som det vil undergaae, hvis Udvalgets Forslag vedtages. Der mangler nemlig i samme aldeles en Bestemmelse om, hvorledes den Gjæld, der derefter skal vedblive at hvile paa Sæby, skal forrentes og afbetales; der siges, at der skal vedblive at hvile en Gjæld til Statskassen paa Sæby, men hvorledes denne Commune skal stille sig af med den Gjæld, ommeldes aldeles ikke. Af Motiverne til det af Regjeringen forelagte Lovudkast seer man, at Sæbys Gjæld af 61,000 Rb. er stiftet til forskjellige Tider og paa høist forskellige Billaar. Det første Laan er stiftet saaledes, at der skulde svares 4 pCt. aarligt, og at der derhos skulde svares i aarligt Afdrag paa Capitalen Alt, hvad Havnekassens Indtægter maatte overskyde sammes Udgifter. De næste tvende Laan paa 2,500 og 7,500 Rb. stiftedes saaledes, at de skulde forrentes og afdrages med 6 pCt., og